

Kanootilla
KESKI-SUOMEEN

Kirjoittanut

Fil. kand. INKERI TAUBE

Melonta on yhä enemmän voittanut ystäviä Suomessa ja kysyntä sopivista reiteistä lisääntyy. Suomen tarjoamia mahdollisuuksia ei ole kuitenkaan likimainkaan kaikkia käytetty. Vain muutamamat harvat voivat kerskua käyneensä tutkijamassa Keski-Suomen mutkikkaita ja vaihtelevia reittejä.

Mikä estäisi Päijänteen melojia pistäytymästä vähän pohjoisempanakin. Onhan helppo kantaa kanootti Vaajakosken ohitse, meloa rauhallisia järviä ja leppoisia virtoja pitkin. Kuusankoskelle, sivuuttaa se ja jatkaa matkaa kaitaa, kaurisrantaista Kuhnamoaa pitkin. Sen rannalta tekniikasta innostunut meloja löytää Äänekosken uusine selluloosatehtaineen, jonka koneet hienoine yksityiskohtineen kiinnostaisivat asiantuntijaa. Se, jota ei kasvavan kauppalan uusi

hotelli houkuttele, voi tyydyttää näköalankaipuaan Tärttävuorella Kuhnamon rannalla tai ihailla kirkasta Keiteleettä Äänemäeltä. Meloja, jota kammottaa koskien sivuuttamisen vaikeus, voi tässä kääntyä Keiteleelle ja löytää sen saarista sopivia hiekkarantoja. Jos taas joku toivoo vaihtelua, hänelle Saarijärven reitti on monine koskineen ja korkeine rantoineen varmaankin mieluisampi. Siltäkään suunnalta ei puutu hyviä uimarantoja ja sopivia yöpymispaikkoja, missä voi teltan pystyttää kuivalle mäenrinteelle. Siellä saa sivuuttaa kauniin Naarakosken, ihanan Hietaman, 13 metriä korkean Parantalan sekä lohirikkaan Summaskosken. Summasjärven rannalla ovat kauniit Kopanniemi ja Summassaaren kapea kärki vertaansa vailla. Saarijärven maanviljelyskoulu sijaitsee Summasjärven pohjoispuolella Majakosken rannalla ja tarjoaa paljon mielenkiintoista nähtävää.

Edelleen matka jatkuu järvi järveltä, koski koskelta Saarijärvelle, joka on tullut kuuluisaksi J. L. Runebergin runoelmista. Kuka ei tuntisi

»Saarijärven Paavo» ja »Hannaa». Ne Runeberg kirjoitti ollessaan kotiopettajana kapteeni af Enehjelmin perheessä Saarijärvellä. Runoilijan silloinen asunto on nähtävänä nykyisen kunnalliskodin ullakolla. Ison pappilan niemessä on upea kuusi, jonka juurella »Hannan» säkeet ovat sepitetyt. Runebergin runoelmissa kuvastuu paikkakunnan vehmas suurenmoinen luonto.

Itse kirkonkylä tyylikkäine kirkkoineen ja ajanmukaisine majoitusmahdollisuuksineen on yksi Suomen kauneimmista. Sen ystävälliset, iloiset asukkaat ovat varmasti valmiit mielihyvin opastamaan vierasta kulkijaa. Kun tiedonhaluinen meloja sivuuttaa kauniin pappilanniemen ja Mannilan männikön, suuntaa hän matkansa Taipaleen koskea kohti. Olisipa hauska nähdä ketä tuo palanen kauneinta Suomea ei houkuttelisi pysähtymään ainakin muutamiksi tunneiksi. — Ja sitten hän voi suunnata matkansa edelleen läpi kirkkaan Mahlun järven, jonka rannalla Kalmukankaassa lepää isonvihan aikuisten sankarien jäännöksiä.

Järven pohjoispäästä alkaa kapea, vuorten ympäröimä uoma koskineen, mykyineen ja monine houkuttelevine telttapaikkoineen, kunnes Kalmarinjärven selkä avautuu nähtäväksi. Kalmarin kylässä on myös Runebergin aikuisia muistoja siltä ajalta, jonka hän vietti kruununvouti Danielssonin luona opettaen perheen nuorta väkeä.

Herpautumattomalla anteliaisuudella luonto on tuhlannut kauneuttaan seuraavilla kapeilla reiteilläkin. Heijasten kosken lohet ehkä houkuttelevat kalamiestä ja entisten kalasaunojen jäännökset historioitsijaa, kunnes Karstulan kirkonkylä Pääjärven rantamilla tarjoaa katselemista. Kulkija, joka malttaa kiivetä Karstulan Kirkkovuorelle, ei varmasti kadu askeleitaan.

Karstulan kk:n pohjoispuolella on historiallinen Enon-joki, jonka rannalla Otto v. Fieandt v. 1808 taisteli suurta venäläistä ylivoimaa vastaan. Pellolla, joen pohjoispuolella on kivi, johon Fieandtin nimi ja taistelupäivä on hakattu. Pääjärven kirkkosaarella pidettiin jumalanpalvelus samaan aikaan kuin taistelu Enon joella oli käynnissä.

Melontaa voi jatkaa vielä pohjoiseen aina Kyyjärvelle saakka pettymättä tai kyllästymättä näkemäänsä. Mutta voipa tehdä niinkin, että nostaa kanoottinsa kuiville ja kuljettaa sen postiautolla Kivijärveen. Sieltä voi palata Jyväskylään Viitasaaren kautta ja lisätä näkemyksiinsä yhden ihanan kirkonkylän muiden lisäksi. Sillä matkalla on myös mahdollisuus lohenongintaan, maisemien ihailuun ja tutkimiseen.

Nämä reitit ovat miellyttäviä senkin vuoksi, että talot ovat kyllin lähellä rantaa ja että ruuan saanti senvuoksi käy hyvin mukavasti. Keski-Suomi kutsuu! Se tarjoaa ulkoilun vaikeuksia, mutta myös ulkoilun nautintoa ja sen antamaa terveyttä.

K. J. CUMMERUS O.-Y., JYVÄSKYLÄ

1940

KP 211